

Bezpieczne ferie na drodze

Ferie zimowe to nie tylko czas wyjazdów dzieci i młodzieży na wypoczynek. To także okres z najwyższym oprócz lata, współczynnikiem kolizji drogowych. W samym 2016 roku w Polsce miało miejsce 419 wypadków autokarowych z winy prowadzącego pojazd¹. Co zrobić, aby wyjazd i powrót z ferii odbyły się prawidłowo i bezpiecznie? Kodeks Dobrych Praktyk Drogowych, opracowany przez ekspertów Ogólnopolskiego Centrum Rozliczania Kierowców, podpowiada na co należy zwrócić uwagę wysyłając dzieci na wycieczkę autokarową.

15 stycznia rozpoczynają się ferie zimowe, które dla uczniów z różnych województw potrwać mają do końca lutego. W tym czasie zarówno szkoły, jak i biura podróży będą organizować grupowe wyjazdy dla dzieci na kolonie zimowe, aktywny odpoczynek w górach, itd. O ile organizatorzy starają się, aby wycieczki obfitowały w atrakcje, to jednak priorytetem powinno być zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom wyjazdu. Nietrudno jednak spotkać się z sytuacjami, w których organizator wyjazdu, najczęściej szkoła lub inna jednostka edukacyjno-wychowawcza, planując godziny trwania wycieczki, trasę przejazdu i atrakcje do zwiedzenia, nie uwzględnia czasu pracy kierującego. Należy pamiętać, że kierowca zawodowy podlega pod ściśle określone przepisy limitujące jego aktywność w kwestiach prowadzenia pojazdów.

Harmonogram wyjazdu powinien być omówiony z przewoźnikiem na kilka dni przed planowaną wycieczką. Jednak w rzeczywistości, najczęściej o szczegółach wyjazdu i liście miejsc do odwiedzenia, kierowca dowiaduje się dopiero w momencie, gdy dzieci wsiadają do autokaru. W związku z tym, osoba prowadząca pojazd często nie ma możliwości terminowo zdążyć z odpoczynkiem dobowym, narażając siebie i innych uczestników ruchu drogowego na niebezpieczeństwo. Kierowca, chcąc zrealizować w największym stopniu zlecenie, godzi się na wydłużenie godzin jazdy, skracanie odpoczynku czy wręcz manipulowanie tachografem. Ekspersi zwracają uwagę, że zmęczenie kierowcy, spowodowane długą jazdą, jest równie niebezpieczne jak prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu.

Aby minimalizować liczbę kolizji autokarowych, regularnie od 14 lat, Główny Inspektor Transportu Drogowego prowadzi akcję „Bezpieczny Autokar”, która znacząco wpływa na poprawę bezpieczeństwa przewozu dzieci na wypoczynek letni czy zimowy. Co zrobić, aby wyjazd autokarem był bezpieczny dla podróżujących? *Przede wszystkim należy ustalić dokładny przebieg trasy, a także wyznaczyć odpowiednie miejsca i godziny do postojów, podczas których kierowca będzie mógł odpocząć. Przerwa w prowadzeniu autokaru jest obligatoryjna i wynika z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady numer 561/2006* – wyjaśnia Kamil Wolański, ekspert OCRK.

W bieżącym kontrolowaniu przejazdu autokaru pomocne okazują się nowoczesne urządzenia telematyczne, które monitorują jego położenie. *Przewoźnicy, którzy korzystają z takich rozwiązań mają w czasie rzeczywistym dostęp do informacji dotyczących lokalizacji autokaru. Jak wskazuje nasze doświadczenie, narzędzie to jest niezwykle przydatne w przypadku wyjazdów autokarowych dzieci i młodzieży. Dzięki temu rodzice, oczekując na powrót swoich pociech, mogą poprzez kontakt z osobą zarządzającą transportem dowiedzieć się, gdzie aktualnie znajduje się autokar. Pozwala to*

¹ Dane wypadki drogowe w Polsce w latach 2004-2016, źródło www.pzpm.org.pl

uniknąć nadmiernego kontaktu telefonicznego z kierowcą, który może skupić się na trasie, bez odczuwania presji. W efekcie, przekłada się to na zwiększenie bezpieczeństwa – komentuje Kamil Wolański.

Eksperci Ogólnopolskiego Centrum Rozliczania Kierowców opracowali najważniejsze procedury, obowiązujące podczas organizowania wycieczek dla dzieci w postaci Kodeksu Dobrych Praktyk. Dokument zawiera wytyczne, które powinny być przestrzegane przez Dyrektorów szkół podczas planowania wycieczek dla dzieci i młodzieży.

Kodeks Dobrych Praktyk Drogowych

Przed wyjazdem na zimowisko:

- ✓ Przygotuj należycie wycieczkę pod względem programowym i organizacyjnym, omów ze wszystkimi opiekunami wycieczki kwestie: celu wycieczki, trasy przejazdu, zwiedzanych obiektów, bazy noclegowej, żywieniowej, harmonogramu i regulaminu zachowania uczestników podczas wycieczki.
- ✓ Poinformuj przewoźnika, że w dniu wyjazdu autokar i kierowca zostanie poddany kontroli Policji lub WITD pod kątem sprawności pojazdu, analizy czasu pracy i trzeźwości kierowcy.
- ✓ Skonsultuj z przewoźnikiem szczegółowy harmonogram wyjazdu zawierający informacje na temat planowanej daty i godzin wyjazdu oraz powrotu, ilości kilometrów, miejscowości, programu, adresu punktów noclegowych i żywieniowych. Warto zrobić to tydzień przed realizacją.
- ✓ Sporządź pisemną umowę przejazdu z biurem podróży lub przewoźnikiem ze wskazaniem wszelkich wymagań i oczekiwań, jakie chcesz by były zrealizowane.

Planując wycieczkę warto uwzględnić:

- ✓ Godzinę wyjazdu
Zaplanuj ją tak, by założyć kontrolę WITD lub Policji, bezpośrednio przed wyjazdem (standardowa kontrola autokaru może trwać w granicach 15-60 minut).
- ✓ Trasę przejazdu
Ustalając trasę przejazdu korzystaj z map, by choć w przybliżeniu znać czas przejazdu między punktami (pamiętaj, że średnia prędkość autokaru powinna wynosić 60-70 km/h). Czas przejazdu autokaru musi przewidywać maksymalnie 4 godziny i 30 minut ciągłej jazdy.

✓ **Odpoczynek**

Do wyżej wymienionego czasu jazdy, należy bezwzględnie doliczyć minimum 45 minut na przymusowy odpoczynek kierowcy, który również przyda się uczestnikom wycieczki. Przerwa trwająca 45 minut (lub dwie w wymiarach 15 oraz 30 minut), musi odbyć się w miejscu bezpiecznym dla uczestników wycieczki, czyli tylko na oznakowanych parkingach. Pamiętaj, że pojazd w czasie odpoczynku nie będzie przemieszczany.

✓ **Czas prowadzenia pojazdu**

- Planując dzienny czas jazdy pamiętaj, że kierowca łącznie nie może prowadzić autokaru dłużej niż 9 godzin. Kierowca w szczególnych sytuacjach może podjąć decyzję o wydłużeniu jazdy o 1 godzinę przez 2 dni, ale to do niego należy decyzja, gdyż musi to uwzględnić w swoim łącznym czasie pracy.
- Planując wyjazd z noclegiem, pamiętaj, że w ciągu doby (24 h od rozpoczęcia pracy kierowcy) kierowca nie może prowadzić pojazdu przez 11 godzin, ponieważ stanowi to czas odpoczynku dobowego. W tym czasie kierowca nie może uczestniczyć w jakichkolwiek czynnościach związanych z przewozem. Kierowca w szczególnych sytuacjach może podjąć decyzję o skróceniu odpoczynku do 9 godzin przez 3 dni, ale to do niego należy decyzja, gdyż musi to uwzględnić w swoim łącznym czasie pracy.
- Planując wyjazd kilkudniowy, pamiętaj, że jeden kierowca nie może prowadzić autokaru dłużej niż 6 dni (np. od 8:00 w poniedziałek do 7:59 w niedzielę), po których musisz uwzględnić okres postoju autokaru trwający od jednego do dwóch dni. Postój ten związany jest z koniecznością realizacji odpoczynku tygodniowego kierowcy (to kierowca podejmuje decyzję, jak długo ten odpoczynek będzie trwał, gdyż musi to uwzględnić w swoim łącznym czasie pracy).

✓ **Bezpieczeństwo**

W każdym przypadku kierowca może skrócić czas trwania jazdy, czy wydłużyć okres postojów lub odpoczynków, jeśli jest to spowodowane zachowaniem bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Jeśli wyżej wymienione ramy czasu jazdy, a także przerw i odpoczynków nie są wystarczające, by spełnić wymagania wyjazdu, skonsultuj się z przewoźnikiem w celu zaplanowania podróży z udziałem kilku kierowców.

Pamiętaj również, że:

- ✓ Przed wyjazdem (najlepiej z kilkudniowym wyprzedzeniem) należy zgłosić autokar i kierowcę do kontroli WITD lub Policji, która odbędzie się w dniu faktycznego wyjazdu.
- ✓ Autokar przewożący niepełnoletnich uczestników wycieczek musi być oznakowany tablicą „przewóz dzieci”.
- ✓ Zajmowanie miejsca w środkach transportu powinno być realizowane tak, aby opiekunowie siedzieli przy drzwiach.

- ✓ Przejścia w autokarze muszą być wolne, nie mogą znajdować się tam dodatkowe miejsca do siedzenia.
- ✓ Po każdej przerwie należy sprawdzić stan liczebny dzieci.
- ✓ Jako opiekun musisz dopilnować dzieci w czasie jazdy (uczestnicy nie mogą chodzić po autokarze, siedzieć tyłem, na oparciu, rzucać rzeczami lub wyrzucać je przez okno, itd.).

Organizując wycieczkę, warto zastosować powyższe zasady, a tym samym sprawić, że podróż na zimowisko stanie się przyjemna i bezpieczna dla podopiecznych.